

Bruxelles, 28 mai 2021
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0206(COD)**

6980/2/21
REV 2 ADD 1

FSTR 25
SOC 143
SAN 140
CADREFIN 131
CODEC 367
PARLNAT 123

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziție în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării
REGULAMENTULUI PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a
Regulamentului (UE) nr. 1296/2013
– Expunere de motive a Consiliului
– Adoptată de Consiliu la 27 mai 2021

I. INTRODUCERE

1. La 30 mai 2018, Comisia a prezentat propunerea de regulament privind Fondul social european Plus (Regulamentul FSE+) ¹, care face parte din pachetul legislativ privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027. Obiectivul general de politică al Regulamentului FSE+ este să contribuie la crearea unei „Europe sociale” mai performante și reziliente și la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, precum și a priorităților din domeniul social și al ocupării forței de muncă susținute în cadrul procesului de guvernanță economică europeană. La 28 mai 2020, în urma izbucnirii pandemiei de COVID-19 și ca parte a cadrului financiar multianual revizuit pentru perioada 2021-2027 și a pachetului de redresare, Comisia a propus diverse modificări ale pachetului legislativ privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027, inclusiv ale Regulamentului FSE+ ².
2. Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul cu privire la propunerea inițială la 17 octombrie 2018 ³ și cu privire la propunerea modificată la 18 septembrie 2020 ⁴.
3. Comitetul Regiunilor și-a adoptat avizul cu privire la propunerea inițială la 5 decembrie 2018 ⁵ și cu privire la propunerea modificată la 14 octombrie 2020 ⁶.
4. Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură cu privire la Regulamentul FSE+ în cadrul ședinței sale plenare din 4 aprilie 2019.
5. Grupul de lucru pentru măsuri structurale a examinat propunerea de regulament FSE+ în cadrul mai multor reuniuni desfășurate în timpul președințiilor bulgară, austriacă, română, finlandeză, croată, germană și portugheză.

¹ Doc. ST 9573/18 + ADD 2.

² Doc. ST 8394/20.

³ JO C 62, 15.2.2019, p. 165.

⁴ JO C 429, 11.12.2020, p. 245.

⁵ JO C 86, 7.3.2019, p. 84.

⁶ JO C 440, 18.12.2020, p. 191.

6. Comitetul Reprezentanților Permanenți a aprobat la 3 aprilie 2019 mandatul de negociere parțial inițial ⁷. La 22 iulie 2020, Comitetul Reprezentanților Permanenți a aprobat un alt mandat parțial pentru negocierile cu Parlamentul European în ceea ce privește propunerea modificată a Comisiei de regulament FSE+ ⁸. Mai mult, la 5 octombrie 2020, mandatul parțial de negociere a fost actualizat de Comitetul Reprezentanților Permanenți ⁹ pentru a ține seama de Concluziile Consiliului European privind cadrul financiar multianual 2021-2027 și pachetul de redresare adoptate în cadrul reuniunii extraordinare a Consiliului European din 17, 18, 19, 20 și 21 iulie 2020.
7. Pe baza mandatelor respective, președințiile finlandeză, croată, germană și portugheză au desfășurat negocieri interinstituționale care s-au încheiat în februarie 2021.
8. La 4 martie 2021, Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (EMPL) a Parlamentului European a aprobat rezultatul negocierilor interinstituționale. La 5 martie 2021, președintele comisiei EMPL a transmis o scrisoare președinției Consiliului indicând faptul că va recomanda plenului ca poziția Consiliului să fie acceptată fără amendamente, sub rezerva verificării de către experții juriști-lingviști, în a doua lectură a Parlamentului.
9. Ținând seama de acordul sus-menționat și în urma revizuirii de către experții juriști-lingviști, Consiliul și-a adoptat poziția în primă lectură la 27 mai 2021, în conformitate cu procedura legislativă ordinară prevăzută la articolul 294 din TFUE.

II. OBIECTIV (articolele 3 și 4)

10. În conformitate, printre altele, cu articolele 149, 153, 164 și 175 din TFUE, FSE+ urmărește să sprijine statele membre și regiunile să obțină niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, o protecție socială echitabilă și o forță de muncă calificată și rezilientă, precum și societăți favorabile incluziunii și bazate pe coeziune, cu scopul de a eradica sărăcia și de a pune în aplicare principiile stabilite în Pilonul european al drepturilor sociale. În același timp, FSE+ va sprijini și va completa politicile deja existente ale statelor membre în domeniile menționate anterior și va adăuga valoare acestor politici.

⁷ Doc. 7982/19.

⁸ Doc. 9431/20.

⁹ Doc. 10881/20.

11. FSE+ va sprijini următoarele obiective specifice:

- (a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;
- (b) modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe;
- (c) promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;
- (d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, precum și a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate;
- (e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare;
- (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate;
- (g) promovarea învățării pe tot parcursul vieții;
- (h) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă;
- (i) promovarea integrării socioeconomice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților;
- (j) promovarea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate;
- (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile; modernizarea sistemelor de protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și ale serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- (l) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială;
- (m) reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane.

În plus, pe lângă obiectivele specifice menționate mai sus, componenta FSE+ cu gestiune partajată va contribui, de asemenea, la obiectivele de politică consacrate la articolul 5 din Regulamentul privind dispozițiile comune.

12. Atunci când acest lucru este strict necesar și ca măsură temporară pentru a răspunde unor circumstanțe excepționale sau neobișnuite, FSE+ poate sprijini finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă (fără a fi necesar ca acestea să fie însoțite de măsuri active), precum și accesul la asistență medicală, inclusiv pentru persoanele care nu se află într-o situație iminentă de vulnerabilitate socioeconomică.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

(a) Execuția prin gestiune partajată (articolele 7-24)

13. Poziția în primă lectură a Consiliului asigură un bun echilibru între diferitele obiective specifice care trebuie urmărite de FSE+, reflectând principalele provocări sociale cu care se confruntă în prezent Europa în contextul Pilonului european al drepturilor sociale, și cerințele privind concentrarea tematică care alocă sprijinul necesar pentru domeniile-cheie identificate de colegiutori (sărăcia în rândul copiilor, incluziunea socială, șomajul în rândul tinerilor, sprijinul pentru persoanele cele mai defavorizate și consolidarea capacităților partenerilor sociali și ale organizațiilor societății civile).
14. În acest context, acordul la care s-a ajuns cu privire la concentrarea tematică a resurselor FSE+ (articolul 7 și, parțial, articolul 9) prevede că:
 - statele membre vor alocă cel puțin 25 % din resursele lor naționale provenind din componenta FSE+ cu gestiune partajată pentru a stimula incluziunea socială;
 - statele membre care au înregistrat o rată medie peste media Uniunii a copiilor cu vârsta sub 18 ani expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială pentru perioada cuprinsă între 2017 și 2019 (date Eurostat) vor alocă activităților respective cel puțin 5 % din resursele lor provenind din componenta FSE+ cu gestiune partajată;
 - statele membre care au înregistrat o rată medie peste media Uniunii a tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pentru perioada cuprinsă între 2017 și 2019 (date Eurostat) vor alocă acțiunilor respective cel puțin 12,5 % din resursele lor provenind din componenta FSE+ cu gestiune partajată;

- statele membre vor aloca cel puțin 3 % din resursele lor provenind din componenta FSE+ cu gestiune partajată pentru a elimina formele de sărăcie extremă care au impactul cel mai puternic în materie de excluziune socială, precum lipsa de adăpost, sărăcia în rândul copiilor și privațiunile alimentare;
 - În cadrul fiecărui program, statele membre vor aloca un quantum adecvat din resursele lor provenind din componenta FSE+ cu gestiune partajată pentru consolidarea capacităților partenerilor sociali și ale organizațiilor societății civile. Statele membre care fac obiectul unei recomandări specifice fiecărei țări în acest domeniu vor aloca, de asemenea, cel puțin 0,25 % din resursele FSE+ în acest scop.
15. Într-un context în care inovarea și cooperarea transnațională în domeniul social joacă un rol din ce în ce mai important, statele membre vor sprijini, de asemenea, acțiuni de inovare socială și experimentarea socială, consolidând abordările ascendente bazate pe parteneriate (articolul 14), și vor avea, de asemenea, posibilitatea de a promova și de a sprijini acțiuni de cooperare transnațională în cadrul oricăruia dintre obiectivele specifice ale FSE+ (articolul 15).
16. În același timp, se clarifică ce tip de sprijin este neeligibil în cadrul componentei FSE+ cu gestiune partajată (articolul 16). Achiziționarea de terenuri și bunuri imobile, precum și de infrastructuri nu poate fi sprijinită. În plus, achizițiile de mobilier, echipamente și vehicule (cu excepția cazului în care astfel de achiziții sunt necesare pentru realizarea obiectivului operațiunii sau a cazului în care bunurile respective sunt amortizate complet sau în care achiziționarea bunurilor respective este opțiunea cea mai economică), sunt, de asemenea, neeligibile.
17. Capitolul III (articolele 18-24) se axează exclusiv pe asistența materială aferentă fostului FEAD, cuprinzând principiile sprijinului, normele privind raportarea, eligibilitatea, indicatorii și auditul pentru măsurile din cadrul FSE+ care vizează reducerea privațiunilor materiale. Poziția în primă lectură a Consiliului menține structura acestui capitol din propunerea Comisiei, păstrând o abordare unică și neimpunând norme mai stricte (de exemplu, pentru raportarea datelor privind indicatorii sau norme privind pista de audit) pentru aceste tipuri de operațiuni, care au praguri de participare mai scăzute și, prin urmare, sunt mai puțin împovărătoare din punct de vedere administrativ.

(b) Execuția prin gestiune directă și indirectă (articolele 25-36)

18. Poziția în primă lectură a Consiliului cu privire la componenta „Ocuparea forței de muncă și inovare socială” (componenta EaSI) include dispoziții privind obiectivele operaționale, acțiunile și entitățile eligibile, țările terțe asociate, formele de finanțare din partea UE și protecția intereselor financiare ale Uniunii, precum și alte aspecte legate de execuție (de exemplu, programul de lucru, monitorizarea și raportarea, evaluarea, auditurile, informarea și comunicarea și publicitatea).
19. Componenta EaSI va avea următoarele obiective operaționale (articolul 25):
- (a) să acumuleze cunoștințe analitice comparative de înaltă calitate;
 - (b) să faciliteze un schimb de informații eficace și cuprinzător, învățarea reciprocă, evaluările *inter pares* și dialogul privind politicile relevante;
 - (c) să sprijine experimentarea socială și să consolideze capacitatea părților interesate relevante;
 - (d) să faciliteze mobilitatea geografică voluntară a lucrătorilor și să sporească șansele de angajare;
 - (e) să sprijine dezvoltarea ecosistemului pieței în cadrul acordării de microfinanțare microîntreprinderilor aflate în fazele de înființare și dezvoltare;
 - (f) să sprijine colaborarea în rețea la nivelul Uniunii și dialogul cu și între părțile interesate relevante și să contribuie la dezvoltarea capacității instituționale a acestora;
 - (g) să sprijine dezvoltarea întreprinderilor sociale și a unei piețe a investițiilor sociale;
 - (h) să ofere orientări pentru dezvoltarea infrastructurii sociale necesare pentru implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
 - (i) să sprijine cooperarea transnațională pentru a accelera transferul soluțiilor inovatoare și pentru a facilita extinderea utilizării acestora și
 - (j) să sprijine punerea în aplicare a standardelor internaționale relevante în domeniul social și al muncii.

20. Componenta EaSI poate, de asemenea, sprijini următoarele acțiuni (articolul 26):

- (a) activități analitice, inclusiv în ceea ce privește țările terțe;
- (b) implementarea politicilor;
- (c) consolidarea capacităților;
- (d) activități de comunicare și diseminare;

(c) Alte dispoziții (articolele 37-42)

21. În afară de dispozițiile standard care figurează în alte acte legislative, cum ar fi cele legate de exercitarea delegării și de procedurile comitetului (în acest caz, pentru FSE+ cu gestiune partajată), poziția în primă lectură a Consiliului garantează, la articolul 39, implicarea comitetului instituit în temeiul articolului 163 din TFUE, care poate emite avize cu privire la subiecte FSE+ relevante și va crea grupuri de lucru pentru fiecare componentă FSE+.
22. Pentru a garanta continuitatea în acordarea sprijinului în domeniul de politică relevant și pentru a permite punerea în aplicare de la începutul cadrului financiar multianual 2021-2027, poziția în primă lectură a Consiliului, la articolul 42, consideră oportună aplicarea regulamentului cu efect retroactiv, în ceea ce privește componenta EaSI, de la 1 ianuarie 2021.

IV. CONCLUZIE

23. Poziția în primă lectură a Consiliului reflectă compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, cu sprijinul Comisiei.
24. Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură constituie un text echilibrat care îndeplinește toate obiectivele regulamentului FSE+.